

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ, ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ,
ΥΠΟΔΟΜΩΝ, ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ & ΔΙΚΤΥΩΝ

Γ. Γ. ΕΜΠΟΡΙΟΥ – Γ.Γ. ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
Ταχ. Δ/ση : Πλ. Κάνιγγος
Ταχ. Κώδικας : 101 81
ΤΗΛ. : 213 15 14 305
Email: gemporiou@gge.gr
FAX : 210 3837843

Αθήνα, 04/01/2013

Αριθ. Πρωτ.: Β13-296

ΠΡΟΣ :

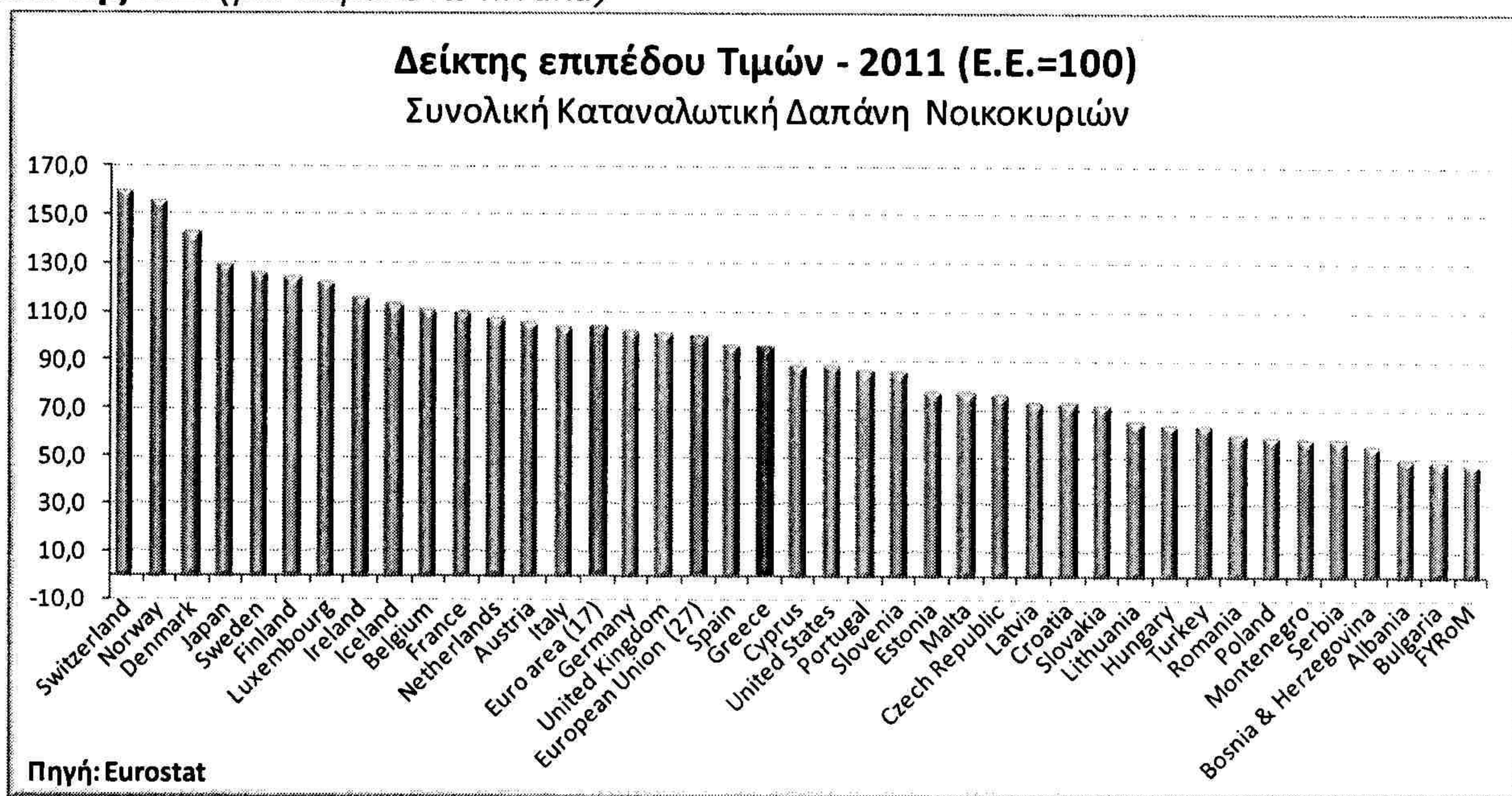
Τη Βουλή των Ελλήνων
Διεύθυνση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα: Αναφορών (2)

ΚΟΙΝ.:

- Υπουργείο
- 1. Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων
- Γρ. κ. Υπουργού
- Βουλευτή κ. Β. Κεγκέρογλου.

ΘΕΜΑ: Απάντηση στην Αναφορά του Βουλευτή κ. Β. Κεγκέρογλου.
Σχετ.: Αναφορά 1857/13-12-2012.

Απαντώντας στην παραπάνω Αναφορά, που κατέθεσε στη Βουλή των Ελλήνων ο Βουλευτής κ. Β. Κεγκέρογλου, με θέμα : «**Τα καρτέλ "ληστεύουν" τους καταναλωτές**» και κατά το μέρος που τα διαλαμβανόμενα σε αυτή εμπίπτουν στις αρμοδιότητες της Γ.Γ. Εμπορίου-Γ.Γ. Καταναλωτή, σας γνωστοποιούμε τα ακόλουθα: Σύμφωνα με τον Δείκτη Ισότητας Αγοραστικής Δύναμης Καταναλωτή (Purchasing Power Parity Index*) της Eurostat, το επίπεδο τιμών (Price Level Index) της Ελλάδας για τις συνολικές καταναλωτικές δαπάνες των νοικοκυριών (Household final consumption expenditure) για το 2011, **βρίσκεται χαμηλότερα τόσο από αυτό της Ευρωζώνης όσο και της Ε.Ε.** (βλ. παρακάτω πίνακα)

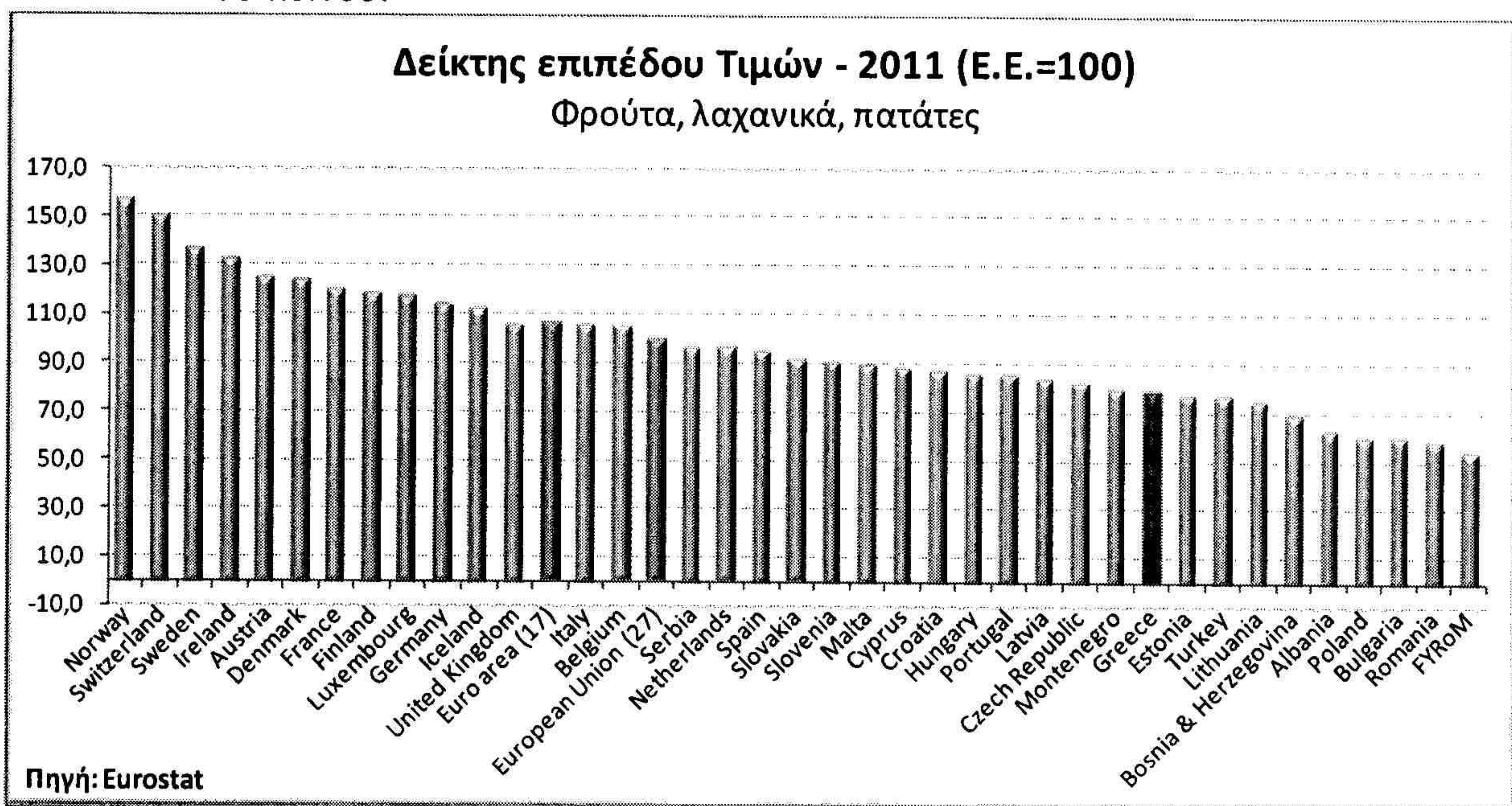

* Ο δείκτης αυτός παρέχει τη σύγκριση του επιπέδου τιμών κάθε χώρας σε σχέση με τον μέσο όρο της Ε.Ε. (αν ο δείκτης είναι υψηλότερος από 100, η εν λόγω χώρα είναι ακριβότερη σε σύγκριση με το μέσο όρο της ΕΕ και, αντιστρόφως).

* Η έρευνα καταρτίζεται με βάση ειδικής κοινής μεθοδολογίας της Eurostat και του ΟΟΣΑ και περιλαμβάνει όλες τις πραγματοποιηθείσες δαπάνες των νοικοκυριών για κατανάλωση (περιλαμβάνει περίπου 2500 καταναλωτικά αγαθά και υπηρεσίες σε 37 ευρωπαϊκές χώρες)

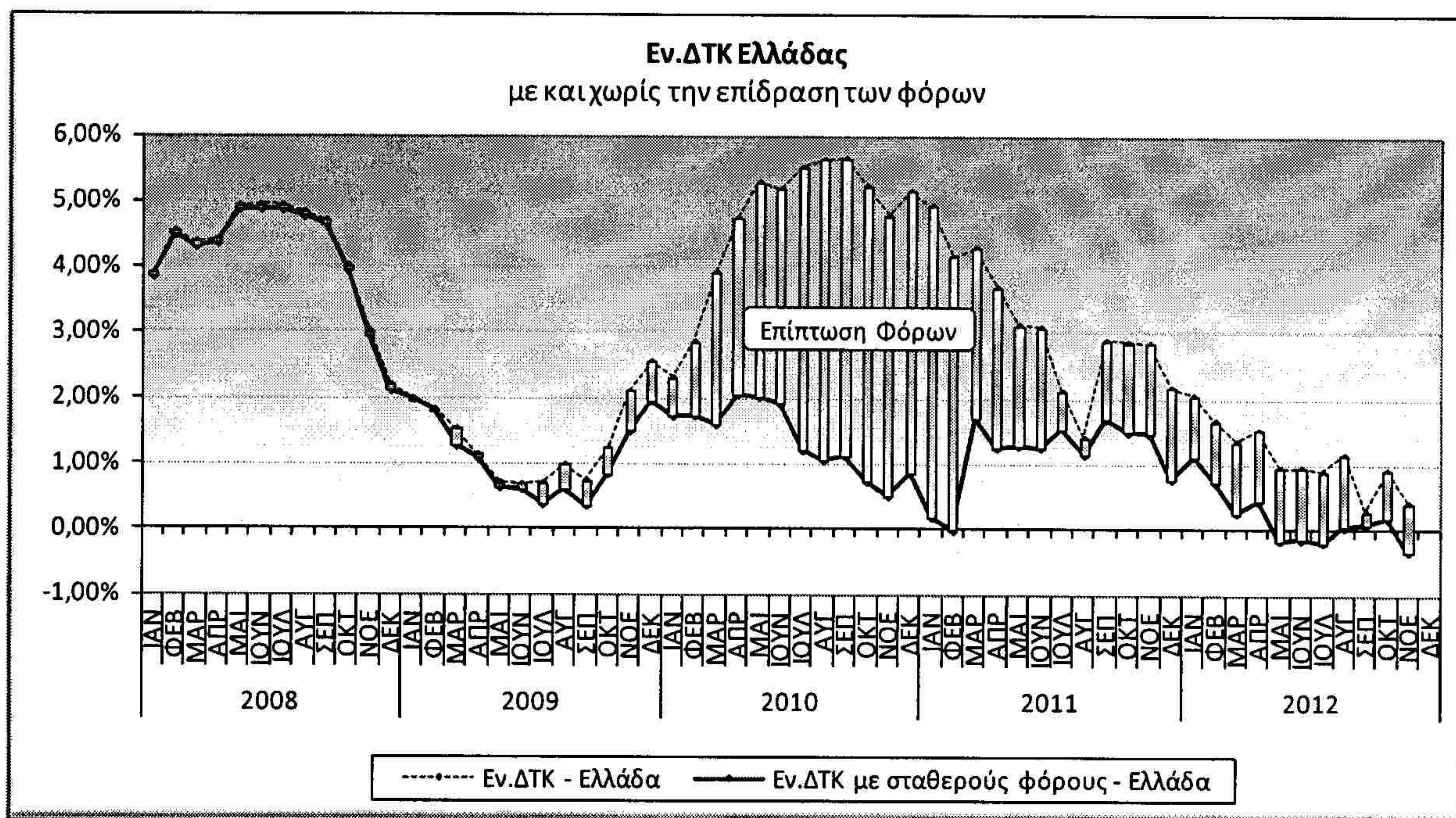
Συμπερασματικά, οι λιανικές τιμές σε αρκετές κατηγορίες προϊόντων βρίσκονται σε πολύ **ανταγωνιστικά** επίπεδα σε σύγκριση με την υπόλοιπη Ευρώπη όπως συγκεκριμένα στα **νωπά φρούτα και λαχανικά** όπου οι λιανικές τιμές των αγροτικών προϊόντων βρίσκονται σε πολύ χαμηλά επίπεδα σε σύγκριση με την υπόλοιπη Ευρώπη, παρότι επηρεάζονται ιδιαίτερα από τις διαχρονικά υψηλές τιμές παραγωγού σε σύγκριση με τις άλλες αγροτικές χώρες της Ε.Ε., λόγω φυσικά και του υψηλού κόστους των εισροών. (βλ. παρακάτω πίνακα)

Το γεγονός της **απελευθέρωσης** της συγκεκριμένης αγοράς τον Ιούνιο του 2011, για την οποία ίσχυαν ανώτατα ποσοστά κέρδους, διαφαίνεται ότι συνετέλεσε στην ενίσχυση των **συνθηκών ανταγωνισμού** προς όφελος τόσο των επιχειρήσεων όσο και του καταναλωτικού κοινού.

Την ίδια ώρα, σύμφωνα με στοιχεία της Eurostat, ο μέσος ετήσιος ρυθμός μεταβολής του Εναρμονισμένου Δείκτη Τιμών Καταναλωτή (ΕνΔΤΚ), που είχε επιταχυνθεί στο 4,7% το 2010 λόγω των **μεγάλων αυξήσεων της έμμεσης φορολογίας** (αύξηση συντελεστών Φ.Π.Α. και Ε.Φ.Κ.), ενώ υποχώρησε στο 3,1% το 2011 και αναμένεται να **επιβραδυνθεί** περαιτέρω κοντά στο 1% το 2012 (το Νοέμβριο μάλιστα βρίσκεται στο 0,4%). Η πτωτική τάση του πληθωρισμού προβλέπεται ότι θα συνεχιστεί και το 2013.

Η εγχώρια πολιτική αύξησης των συντελεστών Φ.Π.Α. και Ε.Φ.Κ. συνετέλεσε καθοριστικά στον αυξητικό ρυθμό μεταβολής των τιμών από το τέλος του 2009 και μετά. Είναι χαρακτηριστικό ότι με βάση τα στοιχεία της Eurostat εάν παρέμεναν οι φόροι σταθεροί, ο Εναρμονισμένος Δείκτης Τιμών Καταναλωτή θα ήταν αρνητικός ήδη από τον Απρίλιο του 2012. (βλ. παρακάτω πίνακα)

Πηγή: Eurostat

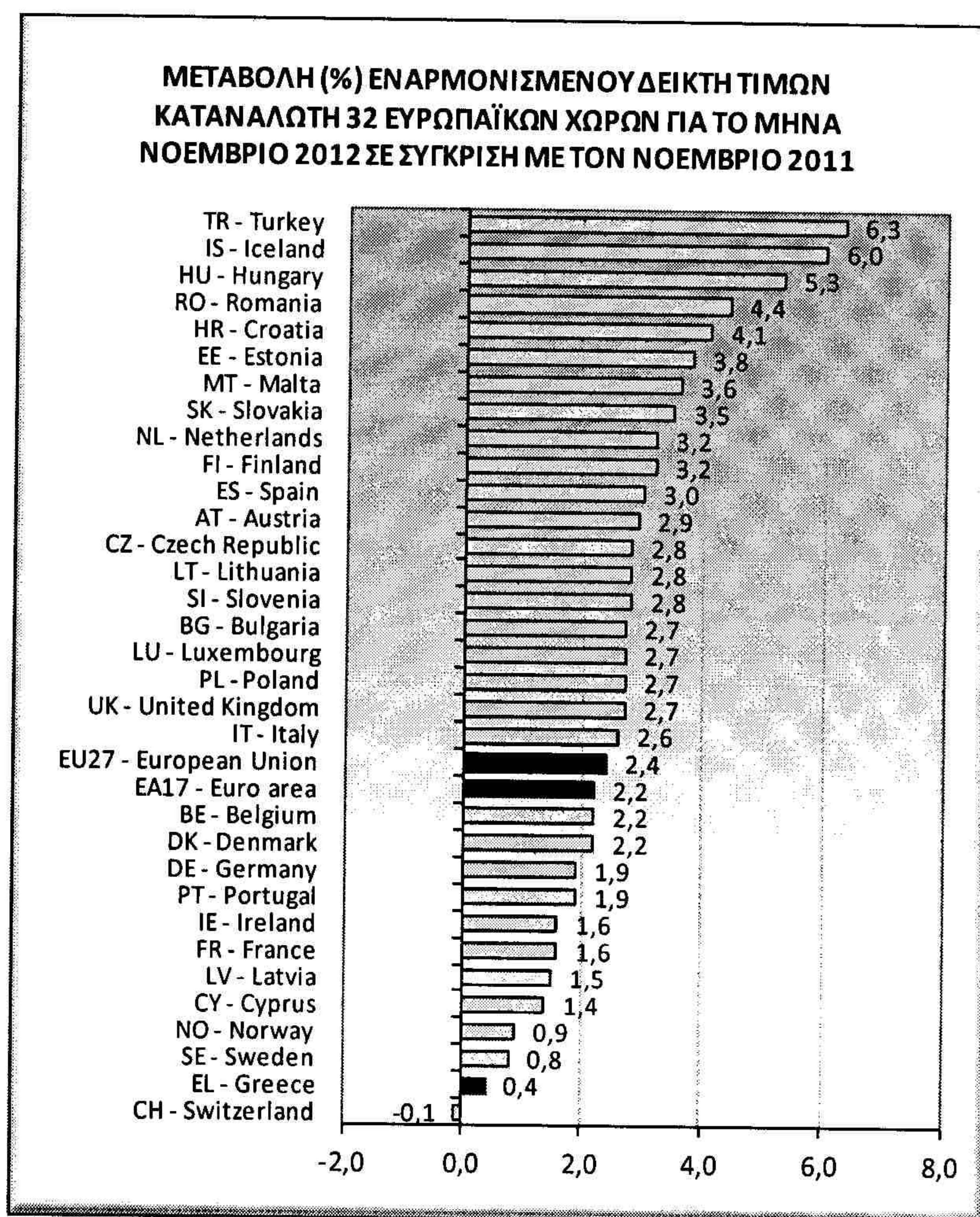
Ένας παράγοντας που ενδεχομένως έχει ιδιαίτερη σημασία στην τρέχουσα περίοδο, όπως αναφέρει και η μελέτη της ΤτΕ, είναι η αύξηση της επιβάρυνσης των επιχειρήσεων που προκύπτει από την **άμεση φορολογία** (π.χ. με την επιβολή έκτακτων εισφορών) αλλά και από την **έμμεση φορολογία** (π.χ. με την καθυστέρηση των επιστροφών ΦΠΑ και της εξόφλησης άλλων ληξιπρόθεσμων οφειλών του Δημοσίου προς τις επιχειρήσεις). Αυτή η αύξηση της φορολογικής επιβάρυνσης των επιχειρήσεων έχει στην ουσία τις ίδιες συνέπειες που θα είχε η αύξηση μιας συνιστώσας του κόστους παραγωγής: επηρεάζει αυξητικά τις τιμές ή —ακριβέστερα στην παρούσα συγκυρία— αναστέλλει ή περιορίζει τη μείωσή τους. Με άλλα λόγια, οι επιχειρήσεις δεν μειώνουν περισσότερο τις τιμές των προϊόντων που πωλούν (και αντίστοιχα τα περιθώρια κέρδους τους) αξιοποιώντας το μειωμένο κόστος εργασίας, προκειμένου να μπορέσουν **να ανταποκριθούν στις αυξημένες φορολογικές τους υποχρεώσεις**, αλλά και τη **χρηματοοικονομική στενότητα** και το **αυξημένο ενεργειακό κόστος**.

Καθοριστικό επίσης ρόλο διαδραματίζει η εξαιρετικά δυσμενής διεθνής συγκυρία. **Εξωτερικοί παράγοντες** όπως τα καύσιμα και τα άλλα εισαγόμενα αγαθά (food and non-food commodities) προκαλούν σημαντικές πληθωριστικές επιδράσεις. Οι τιμές των καυσίμων είναι διαρκώς ανοδικές με μικρές καθοδικές προσαρμογές, ενώ οι διεθνείς τιμές των εμπορευμάτων, χωρίς τα καύσιμα, παραμένουν σε υψηλά επίπεδα, κυρίως σε σημαντικά αγροτικά προϊόντα (καλαμπόκι, σιτάρι, σόγια κ.ά.) λόγω κλιματικών αλλαγών. Είναι χαρακτηριστικό ότι ο πληθωρισμός στον οποίο δε λαμβάνονται υπόψη οι μεταβολές που οφείλονται σε εξωγενείς παράγοντες (χωρίς δηλαδή τις τιμές της ενέργειας και των μη επεξεργασμένων τροφίμων) καταγράφει σημαντική αποκλιμάκωση τους τελευταίους μήνες.

Αξίζει να επισημάνουμε ότι η συντριπτική πλειοψηφία των διακινούμενων βασικών καταναλωτικών αγαθών (πλην τροφίμων) **ενσωματώνουν ελάχιστη εγχώρια υπεραξία** (εισάγονται έτοιμα προς διάθεση και κατανάλωση) κατά συνέπεια η κοστολογική τους βάση επηρεάζεται ελάχιστα από τη μείωση μισθών. Αντίθετα στο τομέα των υπηρεσιών, η μειωμένη μισθολογική επιβάρυνση σε συνδυασμό με την περιορισμένη κατανάλωση, οδηγούν σε **σημαντική αποκλιμάκωση τιμών** (εκπαίδευση- πχ η μείωση στα φροντιστήρια ξεπερνάει ακόμη και το 40%, υγεία, επικοινωνίες, αναψυχή).

Παρόλα αυτά, η πίεση που ασκείται στις τελικές τιμές από τις παρατεταμένες αυξήσεις των διεθνών τιμών των εμπορευμάτων (πετρέλαιο και είδη διατροφής) φαίνεται να είναι συγκρατημένη καθώς μεγάλο μέρος της επιβάρυνσης του κόστους εξαιτίας της διεθνούς συγκυρίας **έχει απορροφηθεί από την εγχώρια αγορά** γι αυτό άλλωστε έχουμε

σταθερά τους τελευταίους μήνες το χαμηλότερο Εν. Δ.Τ.Κ. στην Ε.Ε. (βλ. παρακάτω πίνακα)

Πηγή: Eurostat

Ωστόσο, σύμφωνα με τη μελέτη της Τράπεζας της Ελλάδας, οι λόγοι για τους οποίους η **πτώση των τιμών καταναλωτή δεν είναι ακόμη μεγαλύτερη** εστιάζεται κυρίως στις **ανεπαρκώς ανταγωνιστικές συνθήκες** σε τομείς κρίσιμους για τις τιμές καταναλωτή.

Σύμφωνα με πρόσφατη έκθεση του Ευρωπαϊκού Δικτύου Αρχών Ανταγωνισμού (European Competition Network – ECN), η οποία αφορά τις παραβάσεις των κανόνων του ανταγωνισμού **σε όλες τις ευρωπαϊκές χώρες** την περίοδο 2004-2011 επί συνόλου 182 ενεργειών των εθνικών αρχών και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την επιβολή των εν λόγω κανόνων, οι αρχές της Ελλάδος και της Ισπανίας ήταν **οι πλέον δραστήριες** (με 18 ενέργειες η καθεμιά). Οι παραβάσεις στην Ελλάδα (αθέμιτες συμπράξεις, κατάχρηση δεσπόζουσας θέσης) αφορούσαν την παραγωγή αλεύρων, τα γαλακτοκομικά, την προμήθεια γάλακτος από τους παραγωγούς, το κρέας, τα πουλερικά και τα αυγά, τις κονσέρβες φρούτων, τα κατεψυγμένα λαχανικά, τα νωπά λαχανικά, την εμπορία των νωπών οπωροκηπευτικών, τη μπύρα, το στιγμιαίο καφέ, τα αναψυκτικά τύπου κόλα, τα αλμυρά σνακ, καθώς και περιοριστικές πρακτικές που επιβάλλονται από μεγάλες αλυσίδες σουπερμάρκετ στα δίκτυα διανομής τους.

Από τη μεριά του το υπουργείο Ανάπτυξης **στηρίζει τις προσπάθειες της Επιτροπής Ανταγωνισμού** η οποία είναι αρμόδια για την εφαρμογή του δικαίου ανταγωνισμού και για την επιβολή κυρώσεων στις επιχειρήσεις που ακολουθούν πρακτικές στρέβλωσης της αγοράς.

Το Υπουργείο Ανάπτυξης προχωρά στην **αξιοποίηση των εισηγήσεων της Επιτροπής** με σκοπό την εξάλειψη των ρυθμιστικών εμποδίων που ενδεχομένως δημιουργούν στρεβλώσεις στον ανταγωνισμό. Χαρακτηριστικό είναι το παράδειγμα του βρεφικού γάλακτος, όπου κατά τους μήνες της ελεύθερης διάθεσής του, η τιμή του έπεσε κατά 20%, χωρίς να διαπιστωθεί κανένα πρόβλημα στη δημόσια υγεία. Συγχρόνως, η Υπηρεσία Εποπτείας Αγοράς σε αгаσθή συνεργασία με την Επιτροπή Ανταγωνισμού, εντοπίζει πιθανές ενδείξεις παραβατικότητας σε ευαίσθητους κλάδους της οικονομίας, και υποβάλει τεκμηριωμένα στοιχεία τα οποία στη συνέχεια η Επιτροπή χρησιμοποιεί για τον περαιτέρω έλεγχο.

Επίσης, το Υπουργείο Ανάπτυξης προχωρά στον **προσδιορισμό και την κατάργηση των ρυθμιστικών εμποδίων**. Ήδη προωθείται η ελαχιστοποίηση του διοικητικού βάρους το οποίο συνδέεται στενά και με ρυθμιστικά εμπόδια, δρομολογώντας την εφαρμογή ενός προγράμματος του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ), που είναι γνωστό ως εργαλειοθήκη του ΟΟΣΑ (toolkit) για την αξιολόγηση του ανταγωνισμού στους ακόλουθους τέσσερις τομείς: οικοδομικά υλικά, λιαν εμπόριο, βιομηχανική παραγωγή και τουρισμός.

Παράλληλα, η Γενική Γραμματεία Καταναλωτή σε συνεργασία με τη Γενική Γραμματεία Εμπορίου προχωράει στην εισαγωγή στο Ελληνικό Δίκαιο διατάξεων που αξιοποιούν τις προτάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με τις αγωγές **αποζημίωσης για παραβίαση της αντιμονοπωλιακής νομοθεσίας**. Έτσι πλέον εδραιώνεται το δικαίωμα των καταναλωτών και των επιχειρήσεων για απευθείας αποκατάσταση της ζημίας που υπέστησαν λόγω παραβίασης της αντιμονοπωλιακής νομοθεσίας. Επομένως βελτιώνεται η αποτελεσματικότητα σε επίπεδο αποτροπής μελλοντικών παραβάσεων και επιτυγχάνεται μεγαλύτερη συμμόρφωση των επιχειρήσεων.

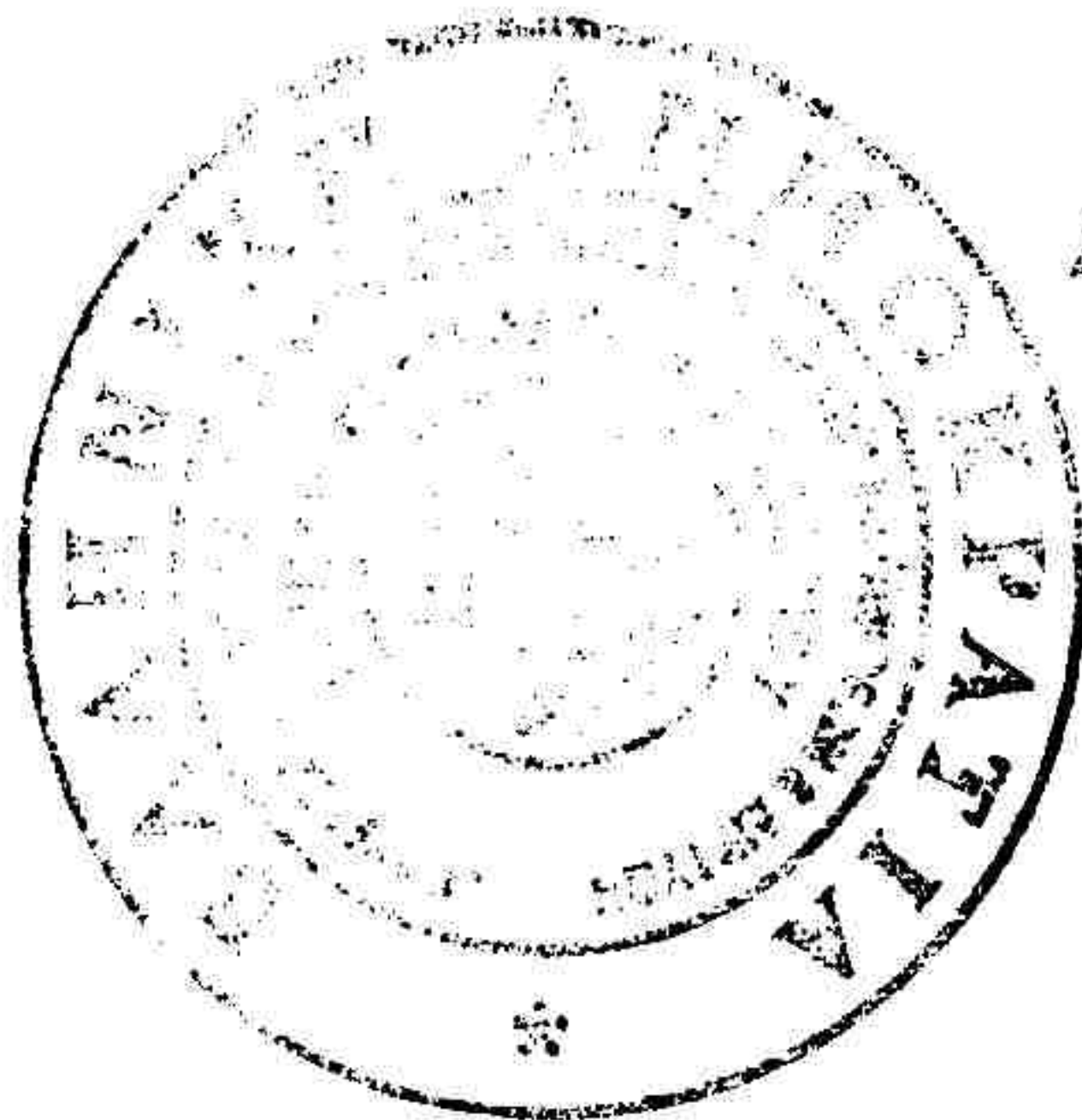
Συγχρόνως, το Υπουργείο μας προχώρησε ήδη στη συνολική **αναθεώρηση των αγορανομικών διατάξεων** και τη θέσπιση σύγχρονων κανόνων διακίνησης και παροχής προϊόντων και υπηρεσιών (ΔΙ.Ε.Π.Π.Υ.). Η απλούστευση του νομοθετικού πλαισίου (τα 363 άρθρα της Αγορανομικής Διάταξης 7/2009 ανέρχονται πλέον σε 152) αποσκοπεί στην **άρση των αδικαιολόγητων και υπέρμετρων εμποδίων** που δημιουργούσαν κόστος στις επιχειρήσεις, περιορίζαν τον ανταγωνισμό και είχαν άμεσο αντίκτυπο στα επίπεδα των τιμών. Παράλληλα, έχει ήδη προωθηθεί η απλοποίηση του αγορανομικού κώδικα μέσω της κατάργησης περιορισμών που έχουν επιπτώσεις στην τιμολόγηση, στις εξαγωγές, στην πώληση και στην προώθηση προϊόντων, νομοθέτημα που έχει τις ρίζες του στη δεκαετία του 40' στηριζόμενο στις ανάγκες τις μεταπολεμικής περιόδου. Τα δύο αυτά έργα, αναμένεται να δώσουν ανάσα στην αγορά, απελευθερώνοντας υγιείς επιχειρηματικές δυνάμεις και παράλληλα ενδυναμώνοντας την ασφάλεια δικαίου για τους καταναλωτές. Στις στρεβλώσεις του ανταγωνισμού, σύμφωνα με τη μελέτη της ΤτΕ, περιλαμβάνονται και αυτές που συνδέονται με τις **ενδοομιλικές συναλλαγές** των πολυεθνικών επιχειρήσεων, τις πρακτικές τιμολόγησης που αυτές ακολουθούν και τους περιορισμούς που επιβάλλουν στις θυγατρικές τους όσον αφορά την προμήθεια των προϊόντων που διαθέτουν.

Η Υπηρεσία Εποπτείας της Αγοράς του Υπουργείου Ανάπτυξης, παρά την ύπαρξη παράλληλου νομικού πλαισίου αρμοδιότητας του Υπουργείου Οικονομικών, είναι η μόνη και πρώτη αρχή που προχώρησε στον έλεγχο φακέλων τεκμηρίωσης ενδοομιλικών συναλλαγών και έχει ήδη επιβάλει για παραβάσεις της σχετικής νομοθεσίας τα πρώτα πρόστιμα στην Ελλάδα στις εταιρίες Philips ΕΛΛΑΣ ΑΕΒΕ και Kraft Foods ΕΛΛΑΣ ΑΕ συνολικού ύψους 2,2 εκατ. Ευρώ (930.472€ και 1.277.303€ αντιστοίχως). Μέχρι την ενοποίηση των δύο νομοθετικών πλαισίων που υφίστανται σήμερα, η Υπηρεσία Εποπτείας Αγοράς θα εξακολουθεί να επιτελεί αδιάκοπα το έργο της με τον έλεγχο να συνεχίζεται και να έχει ήδη επεκταθεί και σε άλλες πολυεθνικές.

Η πρόσφατα ανακοινωθείσα βελτίωση της κατάταξη της χώρας στο δείκτη του "Doing Business" που καταρτίζει η Παγκόσμια Τράπεζα, **έρχεται να πιστοποιήσει πως στην Ελλάδα γίνεται δουλειά**, και πως πέρα από τη δημοσιονομική προσαρμογή,

αίρονται εμπόδια και γίνονται σημαντικές μεταρρυθμίσεις σε σχέση με τη λειτουργία της αγοράς. Βεβαίως, σε συνδυασμό με κάποια θετικά μηνύματα, ο αγώνας είναι καθημερινός και απαιτείται συνεχή προσπάθεια.

Επιπλέον, σας επισυνάπτουμε το με αριθ. πρωτ. 34/03-01-2013 σχετικό με το θέμα έγγραφο της Επιτροπής Ανταγωνισμού.

ΛΙΣΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Ο ΤΜΗΜΑΤΑΡΧΗΣ

Η. ΘΩΧΑΡΗ

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΣΚΟΡΔΑΣ

Γραμματεία Προέδρου, Αντιπροέδρου και
Εισηγητών
Κότσικα 1Α & 28ης Οκτωβρίου,
104.34 Αθήνα
Τηλεφ.: 210-88.09.202
Τηλεομ.: 210-88.09.132
Ηλ. δ/ση: gmylon@epant.gr
Ιστοσελ.: www.epant.gr

Αθήνα, 3 Ιανουαρίου 2013

Αριθ. Πρωτ.: 34

Προς
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ,
ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ,
ΥΠΟΔΟΜΩΝ, ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ
ΔΙΚΤΥΩΝ-
ΓΕΝ. ΓΡΑΜ. ΕΜΠΟΡΙΟΥ -
ΓΡΑΦΕΙΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ
ΕΛΕΓΧΟΥ

Υπόψη: κας Μ. Θεοχάρη

Τηλ. : 210-38.37.150

Τηλεομ. : 210-38.37.843

Ηλ. δ/ση: gemporiou@gge.gr

Θέμα: Τα «καρτέλ» ληστεύουν τους καταναλωτές

Σχετ.: Το υπ' αριθμ. πρωτ. Β13-296/28.12.2012 έγγραφο, το οποίο αφορά στην υπ' αριθμ. πρωτ. 1857/13.12.2012 αναφορά του Βουλευτή, Βασίλη Κεγκερογλου

Σχετικά με τα ερωτήματα που τίθενται από τον αξιότιμο κ. Βουλευτή έχουμε την τιμή να σας ενημερώσουμε για τα εξής:

Η Επιτροπή Ανταγωνισμού (εφεξής Ε.Α.) έχει ως αποκλειστική αρμοδιότητα την εφαρμογή των διατάξεων του Ν. 3959/2011 «Προστασία του Ελεύθερου Ανταγωνισμού», καθώς και των διατάξεων των άρθρων 101 και 102 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), οι οποίες εφαρμόζονται επί επιχειρήσεων ή ενώσεων επιχειρήσεων και ιδίως ερευνά, αυτεπαγγέλτως ή κατόπιν καταγγελίας, την διερεύνηση ενδεχόμενης συμφωνίας ή εναρμονισμένης πρακτικής μεταξύ επιχειρήσεων ή απόφασης ενώσεως επιχειρήσεων που έχει ως αντικείμενο ή αποτέλεσμα την παρεμπόδιση, τον περιορισμό ή τη νόθευση του ανταγωνισμού, κατ' εφαρμογή του άρθρου 1 του Ν. 3959/2011 ή/και του άρθρου 101 της ΣΛΕΕ ή διερεύνησης ενδεχόμενης καταχρηστικής εκμετάλλευσης από μία ή περισσότερες επιχειρήσεις της δεσπόζουσας θέσης τους στην αγορά, κατ' εφαρμογή του άρθρου 2 του Ν. 3959/2011 ή/και του άρθρου 102 ΣΛΕΕ.

Η διαπίστωση αυτή του κ. Βουλευτή, περί μείωσης της αγοραστικής δύναμης των καταναλωτών σε περίοδο κρίσης, δείχνει και τη συνθετότητα του προβλήματος της ελληνικής ακρίβειας, στο οποίο περιλαμβάνονται χρόνια διαρθρωτικά προβλήματα και στρεβλώσεις, όπως δυσκολία τραπεζικής χρηματοδότησης, υψηλή φορολογία,

ελλειμματική εγχώρια παραγωγική βάση και ευθεία εξάρτηση από τις εισαγωγές, κρατικοδίαιτη επιχειρηματικότητα, ανελαστικότητα ζήτησης ειδικά στα είδη πρώτης ανάγκης, γεωγραφικές ιδιαιτερότητες, σειρά ρυθμιστικών εμποδίων που ορθώνουν εμπόδια εισόδου στην αγορά, επικράτηση στείρων συντεχνιακών λογικών, έλλειψη καταναλωτικής συνείδησης κλπ, η αντιμετώπιση των οποίων απαιτεί τη συντονισμένη συνεργασία όλων των εμπλεκόμενων πολιτειακών φορέων, που φυσικά ξεπερνά την λειτουργία της Επιτροπής Ανταγωνισμού.

Ωστόσο, στα θέματα που εμπίπτουν στην αρμοδιότητά της επισημαίνουμε τα εξής:

1. Εντός του ως άνω νομοθετικού πλαισίου, η Ε.Α, εξαντλεί όλα τα περιθώρια εφαρμογής της εθνικής και ενωσιακής νομοθεσίας, για τον περιορισμό των ανωτέρω παράνομων συμπεριφορών, προς όφελος των καταναλωτών και της υγειούς επιχειρηματικότητας, δίδοντας πρωτοφανή σε ένταση μάχη για την αποκατάσταση των συνθηκών ομαλής λειτουργίας της αγοράς, τόσο με προληπτικές δράσεις, όπως η έκδοση σειράς γνωμοδοτήσεων σε κρίσιμους κλάδους (βλ. κλειστά επαγγέλματα, βρεφικό γάλα, οπωρολαχανικά, πετρελαιοειδή, τσιμέντα – σκυρόδεμα κλπ) είτε κατασταλτικά με την επιβολή υψηλών οικονομικών κυρώσεων (βλ. Carrefour, Tasty κλπ). Η δράση αυτή, είναι και η μόνη που μπορεί να φέρει μόνιμα και ορατά αποτελέσματα, τα οποία θα βελτιώσουν την αγοραστική δύναμη των πολιτών και θα εξορθολογίσουν την οικονομική δραστηριότητα στη χώρα μας.
2. Τα αποτελέσματα αυτής της δράσης καταγράφονται με τον πλέον θετικό τρόπο και στην πρόσφατη έκθεση του Ευρωπαϊκού Δικτύου Ανταγωνισμού (European Competition Network-ECN), μέλος του οποίου είναι και η Ε.Α, όπου η Ε.Α. μαζί με την αρχή ανταγωνισμού της Ισπανίας για την περίοδο 2004-2011, εμφανίζονται ως οι πιο δραστήριες στην Ευρωπαϊκή Ένωση (με 18 παρεμβάσεις – αποφάσεις η καθεμία) στον κλάδο των τροφίμων¹. Στην εν λόγω έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής αποτυπώνεται, σε αντίθεση των όσων διατείνεται ο κ. Βουλευτής, τόσο το εύρος, όσο και η ένταση της παρέμβασης της Ε.Α. στον κλάδο των τροφίμων, σε σχέση ιδίως με άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, παρέμβαση που συμπληρώνεται και με τη διενέργεια κλαδικών ερευνών. Η ενδιαμέση έκθεση της ΤτΕ παραπέμπει ακριβώς στη σχετική αυτή έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, και επισημαίνει μάλιστα και την ουσιαστική συμβολή της Ε.Α. στον τομέα της απελευθέρωσης αγορών και υπηρεσιών με την άρση ρυθμιστικών στρεβλώσεων (τομέας όπου η Ε.Α. έχει μόνο γνωμοδοτικές, και όχι αποφασιστικές αρμοδιότητες)². Η ουσιαστική αυτή παρέμβαση, αλλά και η κρίσιμη συμβολή της Ε.Α. προς την κατεύθυνση αυτή περιγράφονται, επίσης, με τον πλέον θετικό τρόπο και στην πρόσφατη έκθεση αξιολόγησης της ελληνικής οικονομίας από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή³, στο κείμενο

¹ Για το πλήρες κείμενο της εν λόγω έκθεσης, η οποία αφορά στην εφαρμογή των κανόνων ανταγωνισμού από τις εθνικές αρχές ανταγωνισμού στον κλάδο των τροφίμων, δείτε http://ec.europa.eu/competition/ecn/food_report_en.pdf.

² Βλ. αναφερόμενη έκθεση της ΤτΕ (σελ.190).

³ Βλ. European Economy, Occasional Papers 123/ December 2012, «The Second Economic Adjustment Programme for Greece, First Review- December -2012». Για το πλήρες κείμενο της σχετικής έκθεσης δείτε http://ec.europa.eu/economy_finance/publications/occasional_paper/2012/pdf/ocp123_en.pdf.

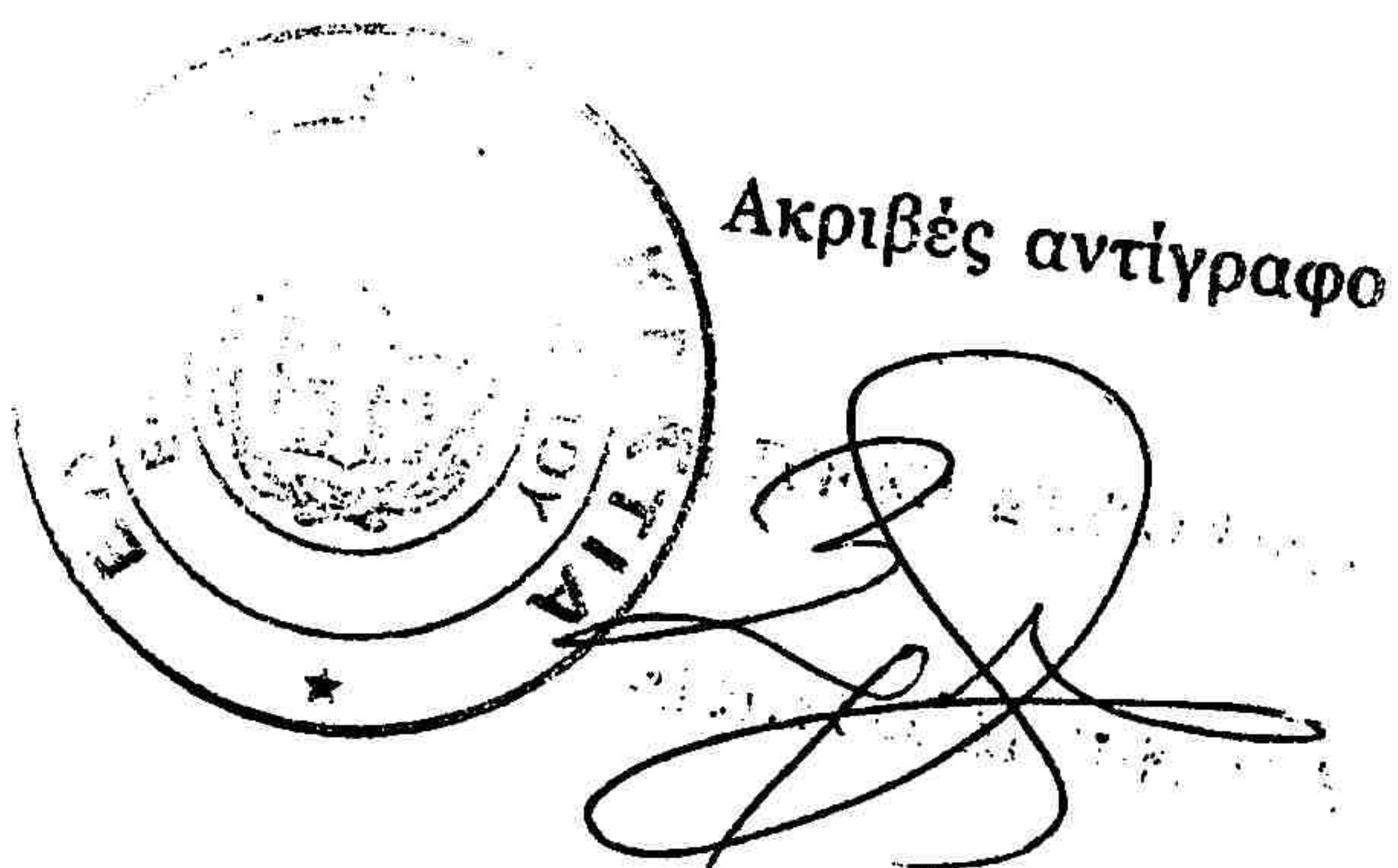
της οποίας διαρκώς αποτυπώνεται η καθοριστική συμβολή της Ελληνικής Επιτροπής Ανταγωνισμού στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της.

3. Περαιτέρω, με τη συνδρομή και μέριμνα του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Μεταφορών, Υποδομών και Δικτύων έχει ήδη δρομολογηθεί η στρατηγική συνεργασία με τον ΟΟΣΑ για την εκτέλεση προγράμματος άρσης των ρυθμιστικών εμποδίων σε τομείς, όπως η επεξεργασία τροφίμων, το λιανικό εμπόριο, τα οικοδομικά υλικά ή ο τουρισμός, και στη διατύπωση και σύνταξη των κατευθυντήριων γραμμών που πρέπει να εφαρμόζονται κατά την άσκηση της κανονιστικής αρμοδιότητας της Διοίκησης και την νομοθετική εξουσία εν γένει.
4. Επίσης, η Ε.Α. με αφορμή τη διαφορά τιμών μεταξύ Ελλάδας και λοιπών κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, καθώς και την ακαμψία των τιμών βασικών καταναλωτικών αγαθών και συνεκτιμώντας τα παράπονα των καταναλωτών που δέχεται σε καθημερινή βάση η Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού, έλαβε ομόφωνα απόφαση και ξεκίνησε νέα έρευνα στον κλάδο παραγωγής, διανομής και εμπορίας βασικών καταναλωτικών ειδών. Στόχος της έρευνας αυτής, η οποία βρίσκεται κατά τα ανωτέρω σε εξέλιξη, είναι η ανάλυση της σχέσης των τιμών κατά μήκος της αλυσίδας παραγωγής, διανομής και εμπορίας, προκειμένου να εξαχθούν ασφαλή συμπεράσματα, ως προς την ύπαρξη και τον εντοπισμό περιορισμών ή στρεβλώσεων του ανταγωνισμού που επηρεάζουν τη διαμόρφωση των τιμών των ως άνω καταναλωτικών προϊόντων. Η Ε.Α, ήδη έχει κινηθεί αυτεπαγγέλτως και θα δημοσιεύσει στο επόμενο διάστημα σχετική έκθεση στον τομέα των οπωροκηπευτικών για τα αποτελέσματα της κλαδικής έρευνας. Επίσης, έχουν προπολλού δρομολογηθεί ανάλογες πρωτοβουλίες σε συγκεκριμένους κλάδους της οικονομίας ή / και σε τύπους συμφωνιών που ενδέχεται να έχουν αντι-ανταγωνιστικές συνέπειες, οι οποίες και θα δημοσιοποιηθούν αμέσως μόλις το επιτρέψει η πρόοδος της διαδικασίας (δεδομένων των περιορισμών ως προς τη διασφάλιση του αντικειμένου των σχετικών ερευνών).
5. Αναφορικά επίσης με την ακαμψία τιμών, σύμφωνα με μελέτη της Εθνικής Τράπεζας⁴, οι πρώτες ενδείξεις προσαρμογής εμφανίζονται κυρίως στο 2012, ιδίως στον τομέα των υπηρεσιών και αναμένεται να αποτυπωθούν σταδιακά και στις τιμές των εγχωρίως παραγομένων προϊόντων. Η ίδια σημειώνει ότι τα αποτελέσματα των εμπειρικών μελετών καταλήγουν ότι οι τιμές προσαρμόζονται στη μείωση των μισθών με καθυστέρηση 5 τριμήνων. Ειδικότερα, η εν λόγω μελέτη αναφέρει ότι σε μακροοικονομικό επίπεδο, οι βασικότεροι λόγοι που συντηρούσαν τις πληθωριστικές πιέσεις κατά τη διάρκεια της τελευταίας τριετίας, σχετίζονται κυρίως με την επίδραση των αυξήσεων του ΦΠΑ και των φόρων κατανάλωσης, των αυξήσεων των τιμών ενέργειας και την ανοδική πορεία των τιμών των εισαγόμενων καταναλωτικών αγαθών και πρώτων υλών.
6. Η Επιτροπή επαναλαμβάνει για πολλοστή φορά ότι ζητεί και επιζητεί τη συνδρομή και τη ενεργό συμμετοχή των λοιπών πολιτειακών φορέων αλλά και των ίδιων των καταναλωτών και των ενδιάμεσων κρίκων της εφοδιαστικής αλυσίδας, προκειμένου

⁴ Για ολόκληρο το κείμενο της μελέτης (22.11.2012) δείτε:
<http://www.nbg.gr/PRESS/PUBLICATIONS/Economic and Financial Bulletin>.

να επαυξήσει τη θετική της συμβολή στην ευόδωση της επιδιωκόμενης ισορροπίας στους τομείς της αγοράς.

Σε ότι αφορά στο ζήτημα της υψηλής τιμολόγησης προϊόντων πολυεθνικών επιχειρήσεων προς τις θυγατρικές τους στην Ελλάδα, στο πλαίσιο των ενδοομιλικών συναλλαγών, είναι αναγκαίο να επισημανθεί ότι οι ενδοομιλικές συναλλαγές αφορούν συνδεδεμένες επιχειρήσεις⁵, και όχι ανεξάρτητες επιχειρηματικές μονάδες. Σύμφωνα με την πάγια νομολογία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης⁶, την οποία υιοθετεί και η Ε.Α, στο πεδίο εφαρμογής του ν. 3959/2011 και των αντίστοιχων κοινοτικών διατάξεων εμπίπτουν μόνο συμφωνίες ή πρακτικές μεταξύ ανεξάρτητων επιχειρήσεων. Ως εκ τούτου, ο έλεγχος των ενδοομιλικών συναλλαγών εκφεύγει, του πεδίου των αρμοδιοτήτων της Ε.Α. (όπως άλλωστε και από το πεδίο των αρμοδιοτήτων των αντίστοιχων Αρχών Ανταγωνισμού σε άλλα κράτη-μέλη της Ένωσης).

Η Γεν.

Ακριβές αντίγραφο

Ο Πρόεδρος
της Επιτροπής Ανταγωνισμού

Δημήτριος Κυριτσάκης

⁵ Ο ορισμός των συνδεδεμένων επιχειρήσεων δίνεται από την παράγραφο 5 του άρθρου 42ε του ν. 2190/1920 «Περί Ανωνύμων Εταιρειών».

⁶ Σχετικά βλ. αποφάσεις ΔΕΚ C-73/95, C-97/08 και C-107/82.